

D • N

30/11 1958

Berlin försvaras

Västmakternas nej till det ryska kravet på ett "fritt" Västberlin är en självfallen konsekvens av dessa staters åtaganden i detta särskilda fall och av deras gemensamma försvarspolitik över huvud. Det "fria" Berlin, varom ryssarna talar, skulle i praktiken bli ett av Ryssland och dess östtyska satellit beroende Berlin, inom några år med all säkerhet införlivat med det omgivande diktaturväldet. De löften ryssarna ger om frihet för den tilltänkta nyskapsen är värdelösa, det vet nu hela världen, de garantier som föreslås är lika intiga.

Den huvudsakliga garantin enligt det ryska förslaget skulle FN vara. Med all rätt förklaras i Västtyskland att en sådan garanti endast blir symbolisk. Ty vad skall FN göra om ryssarna kränker en traktat om Berlins ställning? På sin höjd anta en resolution som stämplar fördragsbrottet, ingenting annat. Och i realiteten inte ens detta. Det ryska vetot kommer att förhindra alla resolutioner i säkerhetsrådet, liksom det förhindrat alla resolutionsförslag mot de hotelser och kränkningar som gällt Israel. Att sätta sin lit till FN är lika fåfängt som att lita på de ryska makthavarna, ty med deras veto upphör FN att fungera.

Varför vill ryssarna ha Berlin, varför bråkar de om Berlin? Till stor del utan tvivel på grund av de allmänna motiv som bestämmer den ryska politiken i alla världsdelar, man vill begagna varje möjlighet till expansion, varje möjlighet att framkalla en oro som underblåser defaitismen och hopplösheten, varje möjlighet att splittra de stater på vilkas sammanhållning allt effektivt motstånd mot tyranniet beror. Men därtill kommer andra bevekelsegrunder. För de förtryckta östtyskarna är Västberlin ännu en dörr till friheten, varje år begagnad av hundratusentals människor, som nöden och — särskilt under senare tid — det intellektuella slaveriet driver till flykt från hemorten. Västberlin levandegör också de värden som friheten innebär; varje östtysk som arbetar i eller besöker Västberlin kan se hur öppenheten och välståndet i ett fritt land kontrasterar mot eländet, tystnaden och skräcken bakom järnridån.

I den senaste ryska noten riktas ett våldsamt angrepp mot dem som har för "avsikt att för Berlins skull gripa till våld och driva världen till krig". Alltså: de som hotar Berlin anklagar dem som vill försvara Berlin för krigshets. "Detta djur är mycket ondskefullt, då man angriper det söker det försvara sig". Dessa ord ur den berömda fabeln summerar tankegången i den ryska noten. Det är samma tankegång som vi dag efter dag hör från den ryska statsledningen och dess tjänare i den fria världen. Hur ondskefullt är det inte av Atlantpaktens stater att sluta sig samman mot den ryska aggressionen, hur ondske-

fullt vore det inte av Sverige att anskaffa vapen som i effektivitet skulle närma sig (naturligtvis inte bli likvärdigt med) de vapen som Ryssland förfogar över?

Säkerligen finns inom den demokratiska världen — även utanför kommunistpartierna — personer som gentemot sådana hotelser reagerar på det sätt Ryssland önskar. De frågar sig varför inte Västberlin kan offras, varför inte Sydkorea kan offras, varför inte Israel kan offras för att göra ryssarna belåtna. Men de flesta har genom erfarenheterna av kommunism, fascism och nazism fått det behövliga motgiftet mot sådana illusioner. Likaväl skulle vi i Sverige kunna säga att vi är beredda att utlämna Gotland, Norrbotten och andra bitar av landet för att lugna en hotande angripare. Vi vet att sådana offer, för den fria världens

vidkommande likaväl som för Sveriges, är meningslösa. Följden blir att angriparen — liksom Hitler under sin korta och Stalin under sin långa segertid — slukar och smälter den erbjudna munsbiten och sedan går vidare. Offret försvagar den som underkastar sig, stärker angriparen och skärper hans makthunger. Den erfarenheten har varit dyrköpt, men den är för lång tid avgörande för statsmän och väljare: de vet att underkastelse i Berlin banar vägen för underkastelse på punkt efter punkt, i land efter land, och att i sista hand den amerikanska kontinenten är hotad likaväl som bastionerna i Mellaneuropa.

En naturlig diplomatisk replik till den ryska aktionen är att begära förhandlingar om Tysklands återförening. Men att en framgång skulle vinnas på den punkten är uteslutet. Den svenske utrikesministern lär vara den ende i sitt slag som inte har klart för sig att ryssarna aldrig kan tänka sig ett annat återförenat Tyskland än ett kommunistiskt Tyskland, ett tyranniserat Tyskland.